

BESLUT
2012-04-10
Dnr LiU-2016-01785
1(8)

Utbildningsplan för

Folkhögskolläraryrket

vid Linköpings universitet

Programme for Folk High School Teacher Education

Gäller för studenter antagna från och med ht 2012

BESLUT
2012-04-10
Dnr LiU-2016-01785
2(8)

Innehållsförteckning

1	Folkhögskollärarytbildningen vid Linköpings universitet	
1.1	Programmets övergripande syfte	3
1.2	Folkhögskollärarytprogrammets mål enligt Högskoleförordningen	3
2	Folkhögskollärarytbildningens innehåll och uppläggning	
2.1	Ingående kurser och studiegång	5
2.2	Centrala kunskapsområden	5
2.3	Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)	5
2.4	Fältuppgifter	5
2.5	Tillgodoräknande	6
2.6	Examination och betyg	6
3	Behörighetsvillkor	
3.1	Särskilda förkunskaper	6
3.2	Urval	7
4	Övriga föreskrifter	
4.1	Handlingsplan	7
4.2	Avrådan	7
4.3	Examensbevis	8
4.4	Övergångsregler	8

BESLUT
2012-04-10
Dnr LiU-2016-01785
3(8)

1 Folkhögskollärarytbildningen vid Linköping universitet

1.1 Programmets övergripande syfte

Folkhögskollärarytprogrammet vid Linköpings universitet syftar till att de studerande ska utvecklas professionellt till folkhögskollärare med förmåga att fullgöra och utveckla folkhögskolans samhällsuppdrag. Den studerande ska under utbildningen utveckla bredd och djup i kunnandet om kunskaps- bildnings- och lärandeprocesser med fokus på folkbildning.

Utgångspunkten i utbildningen är de studerandes ämnesområde som har förvärvats genom tidigare akademiska studier, eller har inhämtats genom erfarenhet av pedagogiskt ledarskap inom folkbildningsverksamhet som i bredd och djup kan jämföras med den akademiska kunskapen.

Folkhögskollärarytprogrammet är uppbyggt kring ämnet *Pedagogiskt arbete med inriktning mot folkbildning*. Pedagogiskt arbete är till sitt innehåll ett yrkesinriktat kunskapsområde med syfte att bidra till utvecklingen av yrkeskunskap inom pedagogisk verksamhet. Kunskapsområdet är mångvetenskapligt och hämtar och integrerar teorier, metoder och perspektiv från olika discipliner.

Pedagogiskt arbete med inriktning mot folkbildning fokuserar på den fria och frivilliga folkbildningens samhällsroll, idégrund och verksamhetsformer utifrån individuella och kollektiva mål för samhällsförändring. Pedagogiska, kommunikativa, historiska samt samhälls- och kulturteoretiska perspektiv tas som utgångspunkt för förståelse av möten mellan kunskapssökande vuxna människor i olika lärandemiljöer. Frågor som rör ledning och handledning av icke-kursplanestyrd läroprocesser fokuseras särskilt inom denna inriktning.

Iscensättande av pedagogiska processer för vuxna, samverkan mellan lärare samt mellan lärare och studerande är centrala frågor i utbildningen. Utbildningen ska präglas av en helhetssyn på den lärande individen, där internationella och mångkulturella samt klass-, och genusbaserade perspektiv är centrala.

Mötet mellan teoribaserad och erfarenhetsbaserad kunskap är centralt i programmet. Konkret tar detta sig uttryck i att de studerande under utbildningens gång rör sig mellan campusförlagda studier och studier i folkbildningens vardagsverksamhet.

1.2 Folkhögskollärarytprogrammets mål enligt Högskoleförordningen

Folkhögskollärarytexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 60 högskolepoäng (SFS 2006:1053)

Mål

BESLUT
2012-04-10
Dnr LiU-2016-01785
4(8)

För folkhögskolläraryxamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som lärare i folkhögskolan eller som ledare i annat folkbildningsarbete.

Kunskap och förståelse

För folkhögskolläraryxamen skall studenten

- visa sådan kunskap som behövs för att förverkliga målen för verksamheten och medverka i utvecklingen av denna, och
- visa kunskap om statens, folkhögskolans och folkbildningsorganisationernas mål för folkbildningen samt ha ett helhetsperspektiv på folkbildningens uppgifter.

Färdighet och förmåga

För folkhögskolläraryxamen skall studenten

- visa förmåga att leda och undervisa, att inspirera till självständiga studier och att stödja individers och grupper planering av sina studier,
- visa förmåga till samarbete och lagarbete och visa kommunikationsfärdigheter samt visa förmåga att använda praktiskt-estetiska uttrycksmedel, och
- visa förmåga att använda informationsteknik i den pedagogiska verksamheten och att inse betydelsen av olika mediers roll för denna.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För folkhögskolläraryxamen skall studenten

- visa förmåga att inom yrkesområdet göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För folkhögskolläraryxamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete).

Övrigt

För folkhögskolläraryxamen skall studenten ha fullgjort handledd praktik.

2 Folkhögskolläraryutbildningens innehåll och uppläggning

Utbildningen omfattar 60 högskolepoäng och ges på helfart och på halvfart. Utbildningen på halvfart ges på distans med campusförlagda undervisningsdagar. Examen avläggs på grundläggande nivå.

2.1 Ingående kurser och studiegång

Utbildningen består av fyra kurser om vardera 15 högskolepoäng.

BESLUT
2012-04-10
Dnr LiU-2016-01785
5(8)

1. Folkbildning som samhällsfenomen och lokal verklighet
2. Kunskap, Bildning och Lärande
3. Vuxnas lärande
4. Folkhögskollärarens arbetsuppgifter och yrkesroll (i kursen ingår ett examensarbete)

2.2 Centrala kunskapsområden

Folkhögskolan som eget utbildningssystem ställer krav på att den som ska utbilda sig till lärare förvärvar kunskap om skolformens speciella förutsättningar och sammanhang och tränar förmågan att tillvarata och utveckla de möjligheter som skolformen erbjuder. Ett centralt kunskapsområde i utbildningen är således kunskap om folkhögskolans historia och demokratiska uppdrag, men också om samspelet mellan folkbildning, folkrörelse och civilsamhälle.

Folkhögskolan och dess lärare arbetar i hög grad med att etablera nya kurser och ämnen. Då finns inga läroplaner att följa, utan alla val får göras av den enskilda skolans personal. Studierna organiseras ofta ämnesövergripande. Dessutom har folkhögskolan ett eget bedömningssystem, omdömen. Utbildningens syfte är att studenten ska förvärva en kvalificerad kunskap och förmåga när det gäller konsten att konstruera utbildningar, ämnesområden, välja innehåll samt att bedöma och sätta omdömen.

Utmärkande för folkhögskolan är heterogeniteten bland de deltagare som söker sig dit. Spridningen är stor när det gäller såväl studieinriktning, studiebakgrund och motivation som ålder, etnicitet, funktionshinder och arbetslivserfarenhet. Under utbildningen ska studenten utveckla förmågan att möta en stor variation av utbildningsbehov.

Den studerandes lärande till folkhögskollärare sker i dialog mellan aktuell svensk och internationell forskning och erfarenhetsbaserad kunskap. Didaktiska färdigheter och förhållningssätt samt vetenskapliga färdigheter och förhållningssätt utgör övergripande progressionsstråk som genomsyrar kursinnehåll och examination i utbildningen som helhet. Studierna avslutas med ett examensarbete som är integrerat i den avslutande kursen.

2.3 Fältuppgifter

Under hela utbildningen genomför den studerande fältuppgifter. Syftet med dessa är att binda ihop teoretiska studier och läraryrkets praktiska förutsättningar inom folkhögskolan.

2.4 Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)

Den verksamhetsförlagda utbildningen är en central del i folkhögskollärarens professionsutveckling. Den verksamhetsförlagda utbildningen varvas med teoretiska studier och campusförlagd undervisning i kurs 2, 3 och 4. VFU är handledd och är förlagd till en folkhögskola/studieförbund.

Under VFU fördjupar lärarstudenten sin kunskap om folkhögskollärarens mångfacetterade arbete och yrkesroll i samspelet mellan teoretiska och praktiska perspektiv på folkhögskola och folkbildning. Vidare utvecklar studenten under VFU sin förmåga att undersöka och förstå hur den pedagogiska verksamheten på folkhögskolan kan gestaltas.

BESLUT
2012-04-10
Dnr LiU-2016-01785
6(8)

Att kunna planera, leda, genomföra, utvärdera och utveckla pedagogiska processer är i det sammanhanget centrala förmågor liksom förmågan att utforma kursplaner, välja innehåll i relation till deltagarnas behov samt att bedöma lärandeprocesser och att sätta omdömen.

Uppgifterna varierar i de olika kurserna med en progression där uppgifternas karaktär efterhand blir mer komplex och där studenten alltmer utvecklar sin pedagogiska och didaktiska skicklighet och reflektionsförmåga. Med stöd av teoretiska modeller och begrepp uppövar lärarstudenten sin förmåga att finna nya innebörder och vidgade sätt att beskriva, förstå och hantera det praktiska folkbildningssammanhanget.

2.5 Tillgodoräknande

Studera har rätt att tillgodoräkna sig annan högskoleutbildning som kan bedömas motsvara moment i folkhögskollärarytbildningen. Vid prövning av framställning om tillgodoräknande ska skälig hänsyn tas till syftet med utbildningen som helhet enligt vad som sägs i denna plan.

2.6 Examination och betyg

Formerna för examination anges i kursplan för respektive kurs. Examinationsformerna varierar under utbildningen. Examinationen skall följa *Anvisningar gällande examination inom Utbildningsvetenskap* (Dnr LiU 1055/06-45). Examination inom ramen för lärarutbildningarna vid LiU ska vara yrkesrelevant och pedagogiskt motiverad. Detta innebär att examinationen ses som ett lärtillfälle och en viktig del i en successiv utveckling av yrkeskunnande och yrkesidentitet. Vidare skall examinationen vara rättssäker och kunskapskontrollerande. Utgångspunkten är de lagar, förordningar och lokala regelverk som styr verksamheten och den studerande bedöms utifrån kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som anges i kursplanernas lärandemål.

Inom Folkhögskollärarytprogrammet används en tvågradig betygsskala (Godkänd eller Underkänd).

3 Behörighetsvillkor

3.1 Särskilda förkunskaper

Slutförda akademiska kurser om minst 180 högskolepoäng, med minst 90 högskolepoäng inom ett ämnesområde relevant för arbete som lärare på folkhögskola,
eller

slutförda akademiska kurser om minst 180 högskolepoäng, med minst 60 + 60 högskolepoäng i två olika ämnesområden relevanta för arbete som lärare på folkhögskola,
eller

anställning inom pedagogisk verksamhet på heltid i tre år inom folkhögskola eller studieförbund samt slutförda akademiska kurser med 90 högskolepoäng inom ett ämnesområde, eller 60+60hp inom två ämnesområden relevanta för arbete som lärare på folkhögskola,

BESLUT
2012-04-10
Dnr LiU-2016-01785
7(8)

eller
anställning inom pedagogisk verksamhet på heltid i fem år inom folkhögskola eller
studieförbund.

Sökande med arbetslivserfarenhet måste förutom tjänstgöringsintyg där inriktning och
omfattning tydligt framgår även visa förvärvat bredd och djup inom sitt ämnesområde.

samt

Kunskaper i svenska och engelska motsvarande grundläggande behörighet på grundnivå
till exempel svenska B och engelska A.

3.3 Urval

Akademiska poäng baserat på avslutade kurser för sökande med och utan egen tjänst.

4 Övriga föreskrifter

4.1 Handlingsplan

Den studerandes utveckling under studietiden ska följas fortlöpande i syfte att hjälpa den
som får problem i utbildningen. Vid behov har den studerande rätten att få en
handlingsplan upprättad. Initiativtagare kan vara t.ex. studenten själv, undervisande lärare
eller mentor via programansvarig utbildningsledare. Initiativ ska tas så tidigt som möjligt
under utbildningen. Handlingsplanen upprättas i samarbete med studenten. I arbetet med
handlingsplanen får studenten möjlighet att bearbeta och vid behov konfronteras med
problem som uppkommit under studietiden. Handlingsplanen ska ge hjälp för studenten
att strukturera studierna och eventuellt kartlägga behov av annat stöd. I handlingsplanen
ska finnas en tidsplan för genomförande. Dessutom ska aktuella tröskelregler synliggöras.
Målet är att hjälpa studenten tillbaka till utbildningen. En uppföljning sker efter
handlingsplanens genomförande.

Generell tröskel

Som generell tröskelregel gäller att om det upprättats en handlingsplan för en enskild
student ska villkoren i handlingsplanen vara uppfyllda enligt tidsplanen som beslutats för
att studenten ska beredas möjlighet till vidare studier inom Folkhögskolläraryrket.

4.2 Avrådan

Utvärderingen av handlingsplanen kan leda till avrådan. Vid tveksamhet om den
studerandes möjligheter att med godkänt resultat fullfölja utbildningen eller dennes
lämplighet att utöva folkhögskolläraryrket ska programansvarig utbildningsledare ta
initiativ till ett avrådanssamtal. I särskilda fall kan programansvarig utbildningsledare
besluta att kalla till sådant samtal utan att en handlingsplan upprättats. Om den studerande
så önskar kan också en studeranderepresentant delta i avrådanssamtalet. Programansvarig
utbildningsledare ska informera den berörda studenten om denna möjlighet. I samband

BESLUT
2012-04-10
Dnr LiU-2016-01785
8(8)

med avrådan ska den studerande beredas möjlighet att med studievägledare diskutera alternativa utbildningar.

4.3 Examensbevis

Studerande som med godkänt resultat genomgått Folkhögskolläraryrket omfattande 60 hp får efter begäran examensbevis.

4.4 Övergångsregler

Den som före den 1 januari 2017 har påbörjat en utbildning till en folkhögskolläraryrketexamen enligt de äldre bestämmelserna och den som dessförinnan har antagits till en sådan utbildning men fått anstånd med att påbörja utbildningen, har rätt att slutföra sin utbildning för att få en examen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med utgången av december 2020.

Utbildningsplanen är fastställd av Områdesstyrelsen för utbildningsvetenskap 2006-11-14. Reviderad 2012-04-10. Senast reviderad 2016-09-13 per capsulam av Styrelsen för utbildningsvetenskap.

Tidigare dnr LiU-2012-00694